

Område: Sundhedsområdet  
Afdeling: Sundhedssamarbejde og Kvalitet  
Journal nr.: 12-9186  
Dato: 2. maj 2012  
Udarbejdet af: Bo Mikkelsen  
E-mail: Bo.B.Mikkelsen@regionsyddanmark.dk  
Telefon: 76631337



## Statusnotat

# Klinisk Etisk Komité

## Sundhedsområdet

Der er aktuelt på landsplan stor bevågenhed for klinisk etiske problemstillinger på sygehusene.

Flere og flere sygehuse i Danmark opretter således klinisk etiske komitéer til at håndtere lokale kliniske etiske problemstillinger. Der er i dag 8 sygehuse indenfor somatikken i Danmark, og to indenfor psykiatrien, som har klinisk etiske komiteer. Frederiksberg Sygehus etablerede i 2004 som det første sygehus i Danmark en formel klinisk komité og Ålborg Sygehus i 2008. Som den første region i Danmark har Region Syddanmark i maj 2010 oprettet en klinisk etisk komité med fokus på psykiatrien.

De klinisk etiske komitéer i Danmark er opstået ud fra en voksende accept af, at sundhedspersonalet tit står overfor at tage vanskelige etiske beslutninger i den daglige klinik ved behandling og pleje af patienterne. Der har derfor på sygehusene været efterspørgsel efter et forum, som kan hjælpe personalet igennem etiske dilemmaer, og som samtidigt kan sikre, at viden og metoder til håndtering af etiske problemstillinger udbredes i praksis

Kliniske etiske problemstillinger og kliniske etiske komiteer på sygehusene kommer yderligere i fokus, når Danske Regioner d. 8. juni 2012 afholder en konference om klinisk etik, og der i den anledning samtidigt stiftes et fagligt selskab på området: Dansk Selskab for Klinisk Etik.

Internationalt er brugen af kliniske etiske komitéer ikke noget nyt. I USA har der været klinisk etiske komiteer siden 70'erne og i Norge siden 1996, hvor lokale kliniske komitéer efterfølgende er kommet under lovgivning. I USA er udviklingen nået så langt, at sygehusene skal have kliniske komitéer for at blive akkrediteret.

Erfaringen viser, at de klinisk etiske komitéer efterspørges og udfordres på mange områder. På baggrund af henvendelser fra medarbejdere behandler den Klinisk Etiske Komité for Psykiatrien i Region Syddanmark ca. 15 sager om året. På Ålborg sygehus behandles ca. 17 sager om året.

Som eksempler på sager der behandles, kan nævnes, at den Kliniske Etiske Komité for Psykiatrien i Region Syddanmark har taget stilling til: " Er det i orden, at udskrive en patient, der ønsker at tage sit liv, når behandlingspsykiatrien ikke kan gøre mere for patienten? Et andet eksempel er fra Ålborg Sygehus, hvor et kendt etisk dilemma "Ikke-genoplivning ved hjertestop" har affødt en grundig beskrivelse af de etiske overvejelser som sundhedspersonalet står med ved ordination af genoplivning ved hjertestop.

I Den Klinisk Etiske Komité for Psykiatrien i Region Syddanmark er omdrejningspunktet patient perspektivet. Komitéen er således etableret for patientens skyld og skal først og fremmest varetage patientens interesser.

Ressourcemæssigt vil oprettelse af en klinisk etisk komité på et sygehus kræve engagement af 8-14 medlemmer, som har klinisk ansættelse indenfor forskellige fag samt andre relevante personer f.eks. sygehuspræster, filosoffer og jurister. Ud fra erfaringen fra Klinisk Etisk Komité for Psykiatrien i

Region Syddanmark, afholdes ca. 10 møder om året, og medlemmerne skal forinden deltagelse i komitéens arbejde have efteruddannelse på området.

For at udbrede kendskabet til arbejdet i Klinisk Etisk Komité i Psykiatrien, og for at skabe lokal debat og vejledning indenfor etikken, har psykiatrien taget det yderligere skridt at udnævne 16 etiske ambassadører på afdelingerne.

Når Dansk Selskab For Klinisk Etik etableres i juni 2012, styrkes fokus området yderligere. Selskabet skal være et fælles nationalt forum for klinisk etik, og har blandt andet som formål, at tilbyde træning og vidensdeling på det klinisk etiske område og hjælp til oprettelse af kliniske etiske komitéer.

Klinisk etisk komité er desuden også på dagsorden i sygehusledelseskredsen i Region Syddanmark den 8. maj 2012.

Der er således fokus på området, og et godt erfaringsgrundlag for at drøfte, om der også skal være en klinisk etisk komité for somatikken i Region Syddanmark.